

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Propedeutyka muzyki XX wieku
	angielskim	Introduction to 20 th century music

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE KSZTAŁCENIA

1.1. Sekcja ¹	Sztuki
1.2. Dyscyplina ²	Sztuki muzyczne
1.3. Forma kształcenia	Stacjonarna
1.4. Poziom kształcenia	Szkoła Doktorska
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr hab. Andrzej Ślązak, prof. UJK
1.6. Kontakt	andrzej.slazak@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Rodzaj przedmiotu ³	Specjalistyczny w dyscyplinie
2.2. Język wykładowy	polski

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć ⁴	wykład + ćwiczenia	
3.2. Liczba godzin ⁵	15h (wykład), 15h (ćwiczenia)	
3.3. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
3.4. Forma zaliczenia zajęć	Egzamin (wykład), zaliczenie z oceną (ćwiczenia)	
3.5. Metody dydaktyczne	Praca z tekstem, prezentacja, dyskusja	
3.6. Wykaz literatury	podstawowa	Bogusław Schaeffer, <i>Kompozytorzy XX wieku</i> , Wydawnictwo Literackie, 1990. Alex Ross, <i>Reszta jest hałasem. Słuchając muzyki XX wieku</i> , Państwowy Instytut Wydawniczy, 2011.
	uzupełniająca	Mieczysław Wieczorek, <i>Sto lat muzycznej emigracji</i> , Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu, 2010.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)
C01 Dokładne poznanie i analiza najważniejszych stylów, kierunków i technik kompozytorskich I połowy XX wieku.
C02 Wypracowanie umiejętności świadomego słuchania i czytania współczesnego utworu muzycznego.
C03 Wyrobienie umiejętności wyrażania własnej opinii temat nowych utworów.

¹ Sekcja nauk humanistycznych, nauk społecznych, nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk medycznych i nauk o zdrowiu, nauk o sztuce.

² Historia, językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki medyczne, nauki o zdrowiu, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki o bezpieczeństwie, pedagogika, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o zarządzaniu i jakości, nauki biologiczne, nauki chemiczne, nauki fizyczne, nauki o Ziemi o środowisku, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, sztuki muzyczne.

³ Przedmiot ogólny, przedmiot dziedzinowy w sekcji, przedmiot dyscyplinowy w sekcji, przedmiot specjalistyczny w dyscyplinie.

⁴ Ćwiczenia, wykład, seminarium.

⁵ Zgodna z programem kształcenia w Szkole Doktorskiej.

4.2. Treści programowe

1. Główne kierunki i nurty muzyki XX wieku

Omawiane będą najważniejsze kierunki muzyczne XX wieku, takie jak ekspresjonizm, impresjonizm, dodekafonia, neoklasycyzm, serializm, barbaryzm, spektralizm, postmodernizm, sonoryzm, aleatoryzm, minimalizm i muzyka elektroniczna. Analiza ich cech stylistycznych pozwoli na lepsze zrozumienie różnorodności twórczości tego okresu. Szczególny nacisk zostanie położony na wpływ tych nurtów na późniejszą muzykę współczesną.

2. Literatura solowa i kameralna

Przedstawione zostaną kluczowe dzieła solowe i kameralne kompozytorów XX wieku, ukazujące ewolucję języka muzycznego i technik wykonawczych. Szczególny nacisk zostanie położony na analizę form, harmonii, rytmiki i innowacyjnych rozwiązań brzmieniowych. Uczestnicy zajęć będą rozwijać umiejętność interpretacji tych dzieł, uwzględniając ich kontekst historyczny i estetyczny.

3. Najważniejsi twórcy XX wieku

Omówione zostaną sylwetki najważniejszych kompozytorów XX wieku, takich jak Arnold Schönberg, Igor Strawiński, Béla Bartók, Olivier Messiaen, Pierre Boulez, György Ligeti, Karlheinz Stockhausen, John Cage i inni. Analiza ich stylu i technik kompozytorskich pozwoli na uchwycenie ewolucji języka muzycznego w tym okresie. Poruszone zostaną także wzajemne inspiracje, wpływy kulturowe oraz recepcja ich twórczości.

4. Świadome słuchanie i analiza utworu

Zajęcia będą kształtować umiejętność świadomego słuchania i analizy muzyki XX wieku poprzez rozpoznawanie charakterystycznych cech poszczególnych nurtów i technik kompozytorskich. Studenci nauczą się interpretować partytury oraz dostrzegać zależności między zapisem nutowym a jego brzmieniem. Ćwiczenia analityczne obejmą zarówno utwory klasyczne dla muzyki XX wieku, jak i mniej znane dzieła.

5. Nowoczesne techniki wykonawcze

Współczesna muzyka instrumentalna wprowadziła innowacyjne sposoby artykulacji i wydobycia dźwięku, takie jak efekty sonorystyczne, mikrotonalność, preparacja instrumentów czy techniki rozszerzone. Uczestnicy zapoznają się z możliwościami wykorzystania tych technik w praktyce wykonawczej. Zostaną omówione również ich zastosowania w różnych kontekstach muzycznych – od muzyki kameralnej po eksperymentalne formy improwizacji.

6. Instrumentarium w muzyce XX wieku

W XX wieku doszło do rewolucji w zakresie wykorzystania tradycyjnych instrumentów oraz wprowadzenia nowych narzędzi dźwiękowych, takich jak syntezatory i komputerowa synteza dźwięku. Studenci poznają sposoby poszerzania palety brzmieniowej w muzyce solowej, kameralnej i orkiestrowej. Analizowane będą także przykłady nietypowych zestawień instrumentalnych oraz ich wpływ na percepcję muzyki.

5. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Przedmiotowy efekt uczenia się	Doktorant, który zaliczył przedmiot	Odniesienie od efektów uczenia się w Szkole Doktorskiej (zgodnie z programem kształcenia w Szkole Doktorskiej)
w zakresie WIEDZY:		
W01	ma poszerzoną wiedzę z zakresu propedeutyki muzyki XX wieku zawierającą zagadnienia szczegółowe z	SD_W01

	zakresu nowych trendów, kierunków, technik kompozytorskich oraz wykonawczych	
W02	Posiada zaawansowaną wiedzę na temat tendencji rozwojowych w muzyce XX wieku, uwzględniając kluczowe nurty, techniki kompozytorskie oraz ich wpływ na współczesną twórczość muzyczną i teoretyczne podejście do analizy muzyki.	SD_W02
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	Potrąfi ocenić praktyczny aspekt działalności artystycznej w kontekście wykonawstwa, kompozycji oraz recepcji muzyki XX wieku, uwzględniając jej wpływ na współczesną praktykę muzyczną i kulturową.	SD_U04
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	Potrąfi uzasadnić znaczenie wiedzy o muzyce XX wieku w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, takich jak analiza dzieł, interpretacja wykonawcza, kontekst historyczno-kulturowy oraz wpływ nowych technik kompozytorskich na współczesną praktykę muzyczną.	SD_K02

6. SPOSOBY WERYFIKACJI OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin ustny/pismny			Kolokwium ustne			Projekt			Aktywność na zajęciach			Praca własna			Praca w grupie			Inne		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć					
	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S
W01	+				+						+			+							
W02	+				+						+			+							
U01	+				+						+			+							
K01	+				+						+			+							

7. KRYTERIA OCENY STOPNIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
Wykład (W) ⁶	3,0	Egzamin – wynik w przedziale 51-60%.
	3,5	Egzamin – wynik w przedziale 61-70%.
	4,0	Egzamin – wynik w przedziale 71-80%.
	4,5	Egzamin – wynik w przedziale 81-90 %.
	5,0	Egzamin – wynik w przedziale 91-100 %.
Ćwiczenia (C) ⁷	3,0	51-60% punktów z kolokwium ustnego
	3,5	61-70%. punktów z kolokwium ustnego
	4,0	71-80%. punktów z kolokwium ustnego
	4,5	81-90%. punktów z kolokwium ustnego
	5,0	91-100%. punktów z kolokwium ustnego

⁶ Niepotrzebne usunąć.

⁷ Niepotrzebne usunąć.

Przyjmuję do realizacji

.....